

og Lyft, naar de ikke kunne meddele de Disciple, med hvem de have arbejdet, det Vidnesbyrd, som udfordres, for at de kunne gaae over til en udvidet Skole, eller, med andre Ord, dersom denne Afgangsexamen ikke ogsaa kan afholdes i Rønne Skole selv, saa mener jeg, at Underviisningen vil blive ufuldkommen og ikke svare til sit Diemed, og jeg antager dog ikke, at dette er den høitærede Cultusministerens Mening. Den ærede Cultusminister har vel stillet i Udfigt, at Rectoren ved Rønne combinerede lærde og Real-Skole kunde sætte sig i Forblindelse med en anden lærd Skole, og han har navnlig nævnt Frederiksborg, hvor Bornholmene skulle pleie at sende deres Sønner hen, der studerede; men dertil maa jeg sige, at jeg virkelig ikke veed, om Frederiksborg skulde være det Samme for Bornholm, som Kjøgebugt efter en tydsk Geographie er for den danske Somagt, nemlig, at de Danske, som det hedder i den, der pleie at holde deres Solslag; men jeg troer dog ikke, at det er saa mange Bornholmere, der have studeret i Frederiksborg, at man just deraf skulde kunne slutte, at for Fremtiden vilde alle de unge Mennesker, der fra Rønne lærde Skole skulde gaae over i en anden udvidet Skole, blive satte ind i Frederiksborg lærde Skole. Det vilde derfor vistnok være nødvendigt, at Rectoren ved Rønne lærde Skole satte sig i Forbindelse med Rectorerne ved alle udvidede Skoler, og ikke just med een eneste.

Premierministeren: Jeg skal kun i Anledning af en Yttring af den ærede 5te Landsrådsmand for Kjøbenhavn (Orsted) om, at det var besynderligt, at Cultusministeriet, som eneste Ministerium, havde befattet sig med Lovforslaget, uden at indlade sig i Correspondence med de andre Ministerier, som navnlig havde Communernes Lær at varetage, tillade mig den Bemærkning, at, hvis jeg ikke feiler, — og jeg tør næsten sige, at jeg er vis derpaa — har Sagen i sin Tid været af Cultusministeren forelagt det samlede Statsraad, hvor altsaa saavel Justitsministeren som Indenrigsministeren have været tilstede og have havt Lælighed til at ytre, hvad de i den Anledning maatte finde nødvendigt.

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg vilde netop reise mig for at gjøre den samme Bemærkning, som jeg her havde optegnet, men overfaae, da jeg havde Ordet, og som den høitærede Conseilspræsident nu har fremhævet. Jeg vil kun tilføie, at jeg har nævnt Frederiksborg lærde Skole som et Exempel, deels som den nærmest liggende af Skolerne udenfor Kjøbenhavn, hvor Opholdet for Disciplene vil være mindst bekvæmligt, og deels, fordi det er mig bekendt, at flere udmærkede Bornholmere i sin Tid have studeret der.

Orsted: Naar den høitærede Cultusminister har sagt, at Slagelse By ikke har Retsgrunde, men i alt Fald kun Billighedsgrunde for at blive behandlet anderledes end foreslaadt, saa maa jeg tilstaae, at jeg dog ikke ganske kan indrømme dette, thi kun, naar man imellem Staten som en Heelhed og den enkelte Borger eller enkelte Commune ikke vil betragte som Retsgrunde uden hvad der ligefrem kan gjøres gjældende ved Domstolene, saa vil man maasse kun indrømme dette; men, hvad der er udsprunget af Retfærdighed, bør tages i Betragtning af Staten, om det endog saa ikke har det Præg, som det maatte have, for at kunne gjøres gjældende ved Domstolene. Jeg troer derfor, at der er Retsgrunde, som tale for, at Slagelse bør behandles ganske anderledes, end det foreliggende Lovudkast gaaer ud paa. Naar den samme høitærede Minister siger, at det er den lovgivende Magt, som engang har bestemt, at der skal være en lærd Skole i Slagelse, og den til den har gjort Donationer, saa maa jeg bemærke, at der ikke her saameget er Spørgsmaal, om Slagelse lærde Skole skal vedblive at cristere eller ikke, men om Slagelse By skal vedblive at nyde Godt af de Donationer, der ere gjorte til Slagelse; disse ere ikke gjorte ved en Act af den lovgivende Magt, men de kongelige Gavebreve have aldeles Formen af en saadan Adkomst, som ogsaa kan gjælde imellem Mand og Mand, og de indeholde endog saa Forbandelse over dem, der ville krænke dem. Jeg troer desuden, at for den lovgivende Magt maatte det være omtrent lige kraftigt, enten man vilde sige, at det var Uret at betage Slagelse de Goder, den har havt igennem flere Aarhundreder, ifølge de Donationer, som ere